

Megjelen:
hetenkint egyszer, Csütörtökön.

A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál“ 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetések minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérik az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfeljebb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: a háromszámos petitsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kinestári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.

Kiadóhivatal

Pléiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Lesz-e Torontálnak vasútja?

Tisza Lajos közmunka- és közlekedési miniszter úr, az országos közlekedési eszközök hálózatát tárgyalva egy jelentést terjesztett a képviselőház elé, mely tartalmának mind fontossága, mind érdekessége tekintetéből megérdemli a bővebb ismertetést. Megnyugvással láthatjuk a jelentésből, miszerint azon szemrehányás, hogy megállapított rendszeres terv a kormányzat egyik ágában sem tapasztalható, hanem csak fél rendszabályok, ha valamelyik kormányzati ágra némileg találó volna is, a közmunka- és közlekedési miniszteriumot most már nem illetheti, mert a miniszter úr egy minden részleteiben jól átgondolt és világosan megállapított tervet adott át az országgyűlésnek, mely terv az egész közlekedési hálózatot kö-, vas- és vízi utakat mind rendszeresen felöleli, s azok kiépítésére, és jövő fenntartására, részletes, számokkal indokolt javaslatot tesz.

Azt hisszük, hogy közlekedési hálózatunk iránti érdekelttség olvasóink előtt is nagy, s ezért jónak látjuk ezt közölni.

Közlekedési miniszterünk jelentéséből, mely a magyar közlekedési hálózat tervét tartalmazza, a ránk nézve legfontosabb rész előttünk fekszik és méltó örömmel fejezhetjük ki afelett, hogy az annyiszor emlegetett és sürgetett temesvári-orsovai vasút-vonal terve is abba felvételt. A tervezet, általánosságban tekintve azt, méltó tanulmány tárgyát képezi. Elhamarkodottsággal arról szólni annyira lenne, mint tulbecsülni saját erőket és kicsinyleni a szakminiszteriumét. Mi egyiket sem akarjuk. Csak röviden jegyezzük meg, hogy a tervezet magában foglalja az országnak összes államilag létesítendő és kezelendő közlekedési eszközeit, nevezetesen a vas-, kö- és vízi-utak hálózatát. Minket délmagyarországiakat legjobban érdekel a tervezetben előadott második csoport és ebben első helyen áll a temesvári-orsovai vasút. Ennek hossza 25,5 mérföld körül, mértföldenkint 628.000 ftba, összesen 16.014.000 ftba. E vonal Lugoson és Karansebesen túl Orsovánál az oláhországi határokig ér és oláhországi vasutakhoz csatlakozik. E vasút egyike lesz a legfontosabb és legélénkebb forgalmi vonaloknak hazánk és a Dunafejedelemség között. Ez lesz a leg-rovább közlekedési út Bukarest és Pest között, s mint ilyen nemcsak Magyarország kereskedelmét, hanem a nyugati és az északi államokat a Dunafejedelemség között közvetíteni fogja. E vasút a cs. k. szab. osztrák vasutnak, valamint az arad-temesváriak összeköttetését szerez délkelet felé és közvetve élénkíteni és emelni fogja a tiszai vaspálya és a magyar állami vasutak forgalmát. Nem csekély horderővel bír e vasút a helyi forgalom szempontjából, mert részben igen termékeny, természeti kincsekben gazdag vidéken fog keresztül menni.

A temesvári-orsovai vasuton kívül minket délmagyarországiakat közvetlenül érdeklő vonal a kikinda-pancsovai. Ennek hossza 14,3 mérföld; kerül mértföldenkint 628.000 ftba, össz. 8.980.000 ftba. Minthogy ezen összekötő vonal később Belgrádig, illetőleg Zimonyig fog kiépíteni, a keleti kereskedelem szempontjából ép oly fontossága, mint a pest-zimonyi vonal. Miként az ép nevezett, úgy fogja a kikinda-pancsovai vasút Nyugat-Európa kereskedelmét Szerbia és Macedonia, és mihelyt a belgrád-saloniki kiépítve lesz, Keletindia között közvetíteni. Csak annyiban kevésbé előnyös, mint a pest-zimonyi, amennyiben néhány mértfölddel hosszabb.

Azonban addig, míg az építendő szerb vasutakkal össze nem köttetik, nagyfontosságú vidék-érdekeket fog elő-

mozdítani, mert a legtermékenyebb, de közlekedési eszközökben legszegényebb vidéket fogja a világ-kereskedelemmel összeköttetésbe hozni.

Végül megjegyzendő róla, hogy a délkeleti állam-vasutársaság pesi-szeged-kikindai vonala természetes folytatásának tekintendő.

Ennyit a tervezett közlekedési hálózatnak minket a közvetlenül érdeklő részleteiről, melyeknek megvalósítása iránt már annyiszor emeltünk szót, hogy rólok most nem is fejezzük ki többé óhajainkat. A törvényhozás, melytől azok megbírálása és elfogadása függővé fog tétetni, bizonyára nem fogja méltányos és érdekeink által indokolt kívánságainkat tekinteten kívül hagyni.

APRÓSÁGOK.

A török zultán takarékoskodni akarván, előhívatta konyhamesterét, hogy számoljon a nagy öszvegről, a mit honapontként kiad.

A számla szerint a konyhában 250 személy van alkalmazva.

— Hadd lássam őket, — mondá a zultán, állítsd sorba valamennyit.

De az érdemes konyhamester hiába futott ide is oda is, csak 75 embert bírt összehozni.

Ebből kitűnt, hogy a derék férfiú 15 év óta 180 ember fizetését rakja zsebre. Persze, egyszer rajta vesztett s elmondhatja, hogy „a mit főzött, most magának kell megennie.“

Berlinben egy kézműves neje minden hetfőn a záloghivatalba megy, ugyanazon férfi öltőnyivel.

Ezen öltőnyt az asszony minden hetfőn a zálogházba adja, szombaton pedig kiváltja, s állítja, hogy csak azért viszi a zálogházba, mivel ruhatarját nem levén, egész héten át az ünneplő kabátot nem tudja hová elteni.

X. asszonyág Beeskereken szinte szeretné, ha néha-néha a férjeket lehetne úgy elteni, mint a fentebbi kabátot.

(Szerb legenda Konstantinápoly keletkezte felől.) A szerbek — hagyományaik folytán, — azon hiszben élnek, miszerint Konstantinápoly — Czarigrad — nem emberek által alapított volt.

A hagyomány szerint bizonyos császár vadászatra mentén, utközben halálra akadt el, — lova reá lépett, s a koponya megszólt: „Miert tapodsz? mert tudjad hogy hábar holt vagyok is, ártalmadra lehetek.“ A császár leszállván, a koponyát magához emelé s haza jöven — tűzbe dobta, s hamvát összeszedvén, papírosba burkoltan rakaszába rejté el. — Idő múltával — a császár távolléte alkalmával, — eladó leánya a rakaszban valamit keresvén, a papírba rejtett hamu véletlenül kezébe került, s ő tudványát kielégítendő — miután távolról sem gyaníthatá, miféle por legyen az — megijele; e pillanattól kezdve azonban anyának érezte magát.

A leány állapota később a házeliek előtt is feltűnővé, mindenfélét tudakozódtak, miként történt legyen az, míg végre a leány vallomásától kitűnt, hogy itt a halálra akadt. — Az idő lejárt, s a leány szép gyermekeket szült, kivel a császár szabad örök legörömebb tölté. Történt pedig bizonyos alkalommal, hogy e fiú játéka tárgyául a császár szakállát választá, a mi — köztudomás szerint, — keleten a legbensőbb viszony, a vonalozom nyilatkozata. A császár előtt a fiú bátorsága, merészsége feltűnő, azonnal két talat hozatott elő, melyek egyike parázzsal — másika pedig aranypénzzel volt megtöltve. „Ha a fiu egygűny, — gondolá a császár magában, — a parázshoz fog vonzódni, ellenkező esetben, a pénzt választandja.“ — S alig hogy a talak előhozattak, a fiu az aranyak után nyult, a parázst figyelemre sem méltatva.

A legenda szerint a császár felfogta, a mit a t. olvasó alig fog felfoghatni, hogy a halálra akadt lövése bebizonyult.

A gyermek ifjúvá fejlődött, s a császár, ki bizonyára büvész volt, világnak bocsátá őt azon tanácsossal, hogy csak ott telepedjék meg, hol együtt, egyszerre két roz elöljre bukkann. — Napok multak, s a mi hősünk hegyet völgyet barangolt be, míg végre egy reggelen azon helyen talála magát, hol most Czarigrad áll. — Ott egy csipkebokor tűnt fel előtte, mely körül egy kigyó egészen sajátságos módon gyűrűdött, s valahányszor mozdulatai közben a galyakat egymásba akará fogni, összebonnyolítani, mindannyiszor egy-egy tövis megszurá őt, az pedig visszaharapta.

„Itt, — mondá az ifjú, — a két roz előjelet együtt felleltem,“ s elhatározá magát, a tájakot megtekinteni, kifürkészni; s midőn visszatértkor a bokor közelébe jutott: „Ez — ugymond, — bizonynyal azon hely, a hol tartózkodnom, letelepednem kell.“ — Alig hogy e szavakat kiejtő, az egész uton, melyet az imént megjárt volt, fal emelkedék, mintha csak a földből nőtt volna ki; s ez lenne oka, — mint mondják, —

hogy Konstantinápoly falai napjainkig sem terjedhettek ezen határon tovább, melyen a herceg tartózkodott.

Az ifjú — így hangzik tovább, — ezárrá lón, s nagyvagyjától magához ragadá a kormányt és hatalmat.

Nagy-Beeskerek városának közgyűlése márczius 8-án.

Elnöklő polgármester jelenti, miszerint a magyar kir. adóhivatal, a több éven át le nem fizetett bolt valamint kövezet vám után járó bérleti illetéket a bérletnél lefoglalta. Megjegyzi, hogy ezen pénztárból a kórháznak kell fenntartatnia, valamint az utcavilágítás s tisztítási költség szintén ebből fedezendő, s így azon sanjartó helyzetbe jutottunk, hogy egy régi hányag kezelés következtében nemcsak hogy kénytelenek volnánk a világitást s utcavilágítást beszüntetni, de a mi fő, a szegény kórházi betegetek is nyomorok kellene átengedni. Felemlíti azon körülményt is, hogy az adóhivatal által neki betérjesztett foglaltási jegyzőkönyv aláírását megtagadta és pedig azon oknál fogva, mivel a szóban forgó jövedelmi forrás nem is képezi tulajdonképpen a városnak jövedelmi forrását, hanem ez Mária Teréziától nyert kiváltság értelmében mint alap egyenesen a kórházra fordítandó s így jövedelmi megadóztatás alá nem is eshetik s csak is a maradék használható szintén mint alap s nem mint jövedelem, utcavilágításra s világitásra.

Felemlíti még, hogy erre vonatkozólag egy folyamodványt terjesztett be a pénzügyminiszter ő nméltóságához, melyben ezen alapanak zárlati felmentését kéri, valamint, hogy a város zilált pénzügy viszonyai miatt ez összeg lefizetési határideje az idei őszi időszakra állapíttassék meg. —

Minthogy azonban mindeddig válasz nem érkezett: kéri a városi képviselő testületet, hogy ez ügyben végleg intézkedjék. — Hosszabb vitakozás után abban történt megállapodás, miszerint táviratilag kéréssek fel a belügyminiszter, hogy a szóban forgó ügyet a pénzügyminiszternél sürgesse; valamint a pénzügyminiszterhez, mely szerint betérjesztett kérvényt minél hamarabb elintézzé, annál is inkább, mivel ez oly mélyen vág a város adminisztratív viszonyába, hogy ezen állapotnak további fennmaradása ugyszólván az egész közigazgatást fogná beszűkíthetni. Egyelőre azonban a kérdéses összeg beszerzésére abban történt megállapodás, hogy a hátralékos végrehajtás alatt levőkön ez foganatosíttassék, valamint, hogy ügybuzgó polgárok felszólítandók, miszerint 1873. évi községi adójukat előre fizessék be.

Scudier báró, temesvári katonai parancsnok jelenti, miszerint a közös hadminiszter nem teljesíteti a városnak azon kérelmét, mely szerint az a beszállásra vonatkozólag, a 6-ik osztályból a 3-ikba tétessék át. Továbbá értésére adja a városnak, miszerint a jelenleg Beeskereken állomásozó két zászlóaljhoz még egy harmadik és pedig felemelt létszámmal fog ez év második felében a városba áthelyeztetni.

Az első részre vonatkozólag megjegyzi polgármester úr, hogy a magyar honvédelmi minisztertől, kihez szintén, mint a tulajdonképpeni illetékes hatósághoz ily értelmű folyamodvány intéztetett, válasz még nem érkezett.

Helyén látja, hogy ujjolag terjesztessék ez ügyben egy folyamodvány fel, melyben a drágasági viszonyok valamint azon 81000 ftnyi deficit élénk színekkel esteteltessek, melyet a 29. sz. ezred néhány év alatt a városnak okozott a 3-ik osztályba való áthelyezést sürögösen kérjük. — Elfogadtatik.

A második pontra vonatkozólag ha-

tározattá emellett, miszerint a harmadik zászlóaljnak áthelyezésére vonatkozólag még mindaddig a magy. kir. honvédelmi minisztertől értesítést nem nyert, s a közös hadügyminisztertől ide-terjesztett átiratot, a törvények értelmében nem fogaltanosítja, másrészt pedig újra felirat intézendő a magas miniszteriumhoz, melyben határozatlan kimondassék, hogy Nagy-Beeskerek városával mindenben mostohán bannak — sem vasutat, sem pedig köutat nyerni nem képes, holott az ország többi vidékei ebben jó formán mindannyian részesülnek — a terhekben azonban Nagy-Beeskerek városa, a többi városokhoz képest túlhalmoztatik — ezen harmadik zászlóaljat csakis azon esetben fogadhatja be, ha a 6-ik osztályból a 3-ikba helyeztetik át.

Kényszerítés csakis a legnagyobb elkeserítést s városunk tönkretüztetését eszközölné, minthogy az új zászlóaljnak idehelyezése, legalább is 10000 ftba kerülne.

(Lapunk zártakor az ülés foly.)

Nyilatkozat.

Tisztelt szerkesztő úr!

A „Torontál“ 14 számában „Bőjtj elmékedés“ cím alatt személyem is említették, és pedig úgy odaállítva, hogy a nagy közönség, ha fel nem szólalok, vagy gyáván fogna tartani, vagy „bizonyos okok miatt“ vetkesnek.

Kénytelen vagyok tehát a többi esetet, és Ballán György komlói jegyző ügyét tárgyilagosan előadni, és a lelett a nagy közönségre bízni az ítéletet.

A márczius 24-iki rendkívüli közgyűlésen előfordult Tóba községének kérvénye, melyben előadták: hogy gróf Chambord és a megyei püspök templomot építtetnek Tóban, és az építéshez szükséges napszámokat Tóba községe köteles előállítani.

Ez indokból, mert a község ügy is szegény és a nyomorral küzd, kéri magukat a közmunka leszojgáltatása alól felmenteni.

Voltak, a kik a község kérelmének helyt adni kívántak, és pedig a méltányosság szempontjából.

En mint a megyének ügyésze tartozom figyelmeztetni a bizottságot a törvény rendelkezésére, és azt állítottam: hogy Tóba községe kérelmének helyt adni azért nem lehet, mert a törvénybe ütközik, mert Tóbát a közmunka alól felmenteni csak úgy lehetne, ha mások teljesítenék helyette a közmunkát és a többi.

A megyei bizottság elfogadta indítványomat, s határozattal emelte. Nem csak nekem, hanem a cikkíróknak is meg kell hajolni a többség akarata előtt, ha alkotmányos érzelmi ember, és nem szabad a határozat okát ott keresni, a honnan ő merítette volna indokait.

Ha egyébiránt Tóba nincsen megelegetve a határozattal, miután a megye bizottsága nem csalhatatlan, ott a miniszterium folyamodjék hozzá, ott nekem nincsen beleszólásom, de a cikkíróknak sincsen, döntse el az ügyet a miniszter.

Ballán György ügye pedig így áll: A megyei bizottság elmozdította Ballán Györgyöt jegyzői hivatalából.

Ballán felfolyamodott eme megyei határozat ellen, és a belügyminiszterium helyben hagyta a megye határozatát.

Ballán György ezután kérvényt nyújtott a bizottsághoz, melyben előadta, hogy ellene a vizsgálat meg sem ejtetett, hogy tehát kihallgallanul ítéltetett el.

Ezen állítását Ballánnak a megyei bizottság figyelembe vette, és az általa előadott körülményt küldöttségileg megvizsgáltatta, a vizsgálat befejezte után pedig az első határozatot fenntartva, újból kimondotta a hivatalbóli elmozdítást.

Ballán felfolyamodott az újabb megyei határozat ellen, és a belügyminiszterium rendelkezését bocsátott le annak folytán, mely rendelkezésben mondja:

„Megsemmissítetik a múlt évi megyei határozat, mely szerint Ballán György jegyzői hivatalától megfosztatott;”

„Megsemmissítetik a belügyministeri rendelet, mely a most érintett megyei határozatot helyben hagyta;”

„Megsemmissítetik az utóbbi megyei határozat, mely szerint újból lett hivatalból elmozdítva Ballán György.”

„És meghagyatik a megyének, hogy új vizsgálatot tartasson, és a befeljenőkhöz képest új határozatot hozzon.“

Midőn Ballán György ezen minisiteri rendeletéről értesült, kérvényt nyújtott be a megyei bizottsághoz, és addig miglen a megye újól nem határozand, magát hivatalába visszahelyeztetni eszedezett.

Ezen kérvénye Ballán Györgynek tárgyalatván, két bizottsági tag új mellette szólott, kettő pedig ellene.

En is hozzá szólott a tárgyhöz, és kifejtettem nézetemet, mely abból áll:

Ha a belügyminisiterium megsemmisítette a két megyei határozatot, melyek szerint Ballán hivatalából el lett mozdítva, és ha megsemmisítette tulajdon rendeletét is, és jelenleg új vizsgálatot és új határozathozatalt rendelt el, csekély felfogásom szerint nincsen természetesebb, méltányosabb, igazságosabb és törvényesebb annál: hogy a tárgyan az előbbi állapot lévén visszaálltva; Ballán György is hivatalába visszahelyezendő.

Engem a dolognak ilyképi felfogása, és a tiszta meggyőződés vezetett arra, hogy a tóbiai kérvényt ne pártoljam; ellenben Ballán György mellett felszólaljak.

Ha a cikkirő nem tudja, mi a meggyőződés, és ha ő csak pártoskodásból vagy „bizonyos okok miatt“ tud egy ügy mellett a nyilvánosság előtt szólani, akkor ne fogja hibáját másra és rém.*)

„Hony soít qui mal y pense.“

Alázatos szolgálja
H a d f y D ö m e,
megyei főügyész.

Jerney bankterve.

Jelige: „A természet szerénységét által ne hagd, mert minden túlzott dolog távol esik a... ezétől.“

Hamlet.

A munka ingere a jutalom. Oly nemzetgazdasági és democraticus elv ez, mely megfelelő egy másik józan elvnek, hogy az idő becsé onnan is van, hogy az eszmét, a munkának e magvát, megérleli.

A „világhírű önmálló magyar bank“ írja tudja méltányolni mind a két elvet: 24 évig foglalkozik egy eszmével, hogy: „a hitel nem pénz, mert csak a jelzalog pénz“ (26-ik lapon) egy banktervet épít ez eszmére: „mihelyt egy apró zálogleveleket szelvény helyett bankjegyeket adunk, azonnal mint forgalmi pénz tünik fel“ (20-ik lap), és jutalmat tűz ki annak, a ki tervét megczafolja, annak impracticus voltát bebizonyítja. „Mely dolgokat uram, bár magam is, rettentően és roppantul meghiszek, mégis úgy tartom... nem kell vala papírra tenni.“ (Hamlet).

Egy fixa idea, ovakran a leonavobb elmelet megtámasztja. A „világhírű bank“ tervezője is abban a csalódásban él, hogy talpraesett dologot állít, midőn a „hitel“ ellenében, a „jelzalog“-ot pénznek mondja. Sem az egyik, sem a másik, nem pénz.

A társaság érdekében áll, a tőkét here kezékből gyümölcsöző kezébe áthelyezni. Ebben áll a hitel feladata. Sajátképen pedig a hitel nem egyéb, mint a tulajdonjog átruházása, abban a bizodalomban, hogy az ellenértéket kamattal és biztosítási praemiummal együtt, bizonyos idő múlva visszakapjuk. A mely országban a hitel a legjobban van szervezve, ott a legkevesebb tőke hever. A hitelpapir tehát, a mennyiben kamatot hoz, a tőkét képviseli; mihelyt nem kamatoz, pénz képvisel. Így a bankjegy pénz képvisel, pénz képvisel. Így a bankjegy pénz képvisel, pénz képvisel. Így a bankjegy pénz képvisel, pénz képvisel.

A jelzalog pedig, valamint az erre alapított obligatio, tőkét képvisel, a zálog természete szerint ingó vagy ingatlan tőkét.

Ezek elemi dolgok, melyeket egy-egy nemzetgazdasági vagy pénzügyi munkában feltehatni. Jerney úr „fixa ideája“ a pénz fogalmában fészkel. A pénzt összezavarja a „tőké“-vel. Minthogy a pénz mind a három tulajdonságánál fogva (értékmérő, csere és forgalmi eszköz, egy része a tőkének), minden üzletnél a tőkét képviseli.

Es az értékegység, vagy jobban mondva mértékegység, — Jerney úr szerint — nem az ezüst vagy arany, hanem a föld. Das Gold ist nur Chimere; hanem a föld! — Columbus

*) Biztosíthatom uraságot, hogy a cikkirő nem jöhet abba a helyzetbe, hogy ön arról tarthasson neki prelektiót, hogy „mi az a meggyőződés.“ (Szerk.)

sem tartható nagyobb becsben — az szilárd! Ő vissza akar vinni bennünket abba az elavult korbba, midőn a só, a gabona volt a „mértékegység“ és nem a nemes ércz, melynek bizonyos, meghatározott súlya szolgál ma egységül, s bizonyos jegyvel ellátva, pénzü. Lehet és van is különbség az ezüst, arany és a föld sűrűségi foka, szilárdsága közt, hanem az ember a tenyerére felrakhat annyi aranyat, mely néhány hold földet beterít, — illetőleg értékét teljesen kifizeti s alkalmasint azért is választották értékmérőül, minthogy kevés területen sok értéket képvisel, könnyen szállítható szemetszuro tulajdonainál fogva keresett, romlansnak mint a porhanyó föld nincs úgy kitéve stb.

A mily tévedésben van Jerney úr általában a pénz természete iránt, — oly illúsióban él a papír-pénz jellemét illetőleg. „Világhírű bank“-jának rendszere nem más, mint rombolási kísérlet a porosz találmányon, mint kell a földbirtokot, illetőleg a jelzalog-obligatiót mobilizálni. A porosz találmány tudniillik a váltó kettős természetének kihasználásában áll.

A váltó ugyanis, lejárt idejéig, tőkét képvisel, — azontul, a mennyiben még forgalomban maradna, egész beváltásáig a pénzt képviseli. Jerney úr ez utóbbi tulajdonságát ragadja meg: elaprózza a jelzalogkötvényre kibocsátott zálogleveleket, kamatozó 10 frtos bankjegyekre.

Ő kegyelmesebb akar lenni a porosz rendszernél, mely tömördek visszaélésre nyújt alkalmat — megkegyelmez t. i. az „eredeti kötvények“-nek, de annál kevesebb gratiával viseltetik a zálogleveleket iránt, megteszi azokat „forgó papírpénzek“ „kamatozó bankjegyek“.

A bankjegy a gyakorlatban a pénz surrogatuma. Az érczpenz, a forgalomban kopás által többet veszít, mint a mennyibe az államnak a papírpénz előállítására kerül. Ezenkívül a szállítási költségeket kiméli, kevesebb a veszteség, ha elvész, számát tudva amortisálhatják, kamatokat kimél az ember vele stb.

Az állami szorultságon kívül — és itt mutatja a papírpénz legnagyobb erejét — ezek okai a bankjegyek behozatalának.

Az egészes papírforgalomnak azonban az a főfeltelete, hogy az a szükséglet egész összegét el ne érje, mert disponiblis érczpenznek kell lenni a külfölddel való forgalomra s annál többnek, mennél nagyobb egy ország külkereskedése.

A kereskedelmi mérleget különböző országok közt, érczpenz küldeményekkel szokás kiegyenlíteni. Innen van az az óriási ezüst kivétel Aziába és az arany behozatala Európába. Ebben találja magyarázatát az a jelenség is, hogy mennyivel inkább gyarapszik valamely ország, annál nagyobb az érczkészlete és hogy ha bizonyos ideig csupán az érczpenz szolgál forgalmi eszközzel s egyszerre papírpénz borítja a „az az utca katonaváros koret“ — az ércz külföldre vándorol; a kényszerfolyam pedig egyenesen küzi az érczet az országból.

Érezte Jerney úr is, noha nem e szempontokból, hogy az ezüstnek a forgalomban benn kell maradnia, s ott, a hol a kerék agya a kerékvágásból kikökött, egyet csavarít a rúdon s azt mondja, „nem is az államban levő forgó pénzről van szó, hanem hogy ezentúl 10, 100 és 1,000 frtos bankjegy fedezete, ezüstre vagy ingatlan birtokra alapítsassék-e?“ (13-ik lap). „E telekkönyvezett alapnál az ezüst csak apró váltópénz gyanánt szolgálhat.“ (12-ik lapja).

„A kamatozó bankjegyek“ (faból csinált vaskarika, hisz azért bankó, mert nem kamatoz, a kamatért ne tartogassa magánál senki, de azonnal forgalomba bocsássa) elvén építi fel Jerney úr, a maga „világra szóló bankját.“ És miben áll e jegyek kamatozása? Rá volna nyomva e 10 frtos (a mi a forgalomra nézve nem elegendő kis összeg) záloglevelek hátára, hány perccenttel szaporodik értékük 12 év alatt, az év mind a tizenkét hónapjában. — De e kamatokat nem perczipálna soha senki, hanem körülbelül úgy volnának azzal, mint a váltó prolongatiójával, melyért meghosszabbításkor nem fizet az adós kamatot, de a tőkének utána írja. A Jerney úr apró ezüst pénze tehát csak váltani, de nem fizetésre való volna.

Bizonyosan Aristotelesből olvasta, hogy „a kamatot nem kell fizetni,“ vagy a pápák középkorbeli kamattiltalma forgott elméjében, midőn Macleod-dal kitalálta, hogy tőkét, nem csak teremthetni semmiből, de szaporíthatni is lehet semmiből.

Hogy e 10 frtos és Macleod módon kamatozó zálogjegyekről azt hiszi, hogy az a

takarekpénztári könyveket, a valuta s a bankkérdés megoldását feleslegessé teszi, magában véve beotáj naivság, de hogy nem bízik saját alkotta pénzjegye büvös hatalmában maga sem, azt onnan meri a halandó ember következtetni, mivelhogy a 26-ik lapon így szól: „A statusra bízom, hogy a quothához szükséges ezüstöt szerezzé azon módon, mint eddig.“ Hát akkor, minek biztosítat az állam által, e zálogjegyeknek, szabad bejárást az adóhivatalokba és minden egyéb pénztárakba? minek kecsgeteti magát azzal a reménnyel, hogy zálogjegyeit a külföld is készpénz gyanánt elfogadja? stb.

A mi azonban e tervezet egész tarthatatlanságát kimutatja, hogy e zálogjegyek soha sem tűnnek el a forgalomból, mindamellett, hogy minden adós köteles volna tartozásának egy huszad részét évenként onnan kivonni és visszaszolgáltatni „a magyarországi birtokosok jelzalogbankjának“ (mely nota bene: csekély provisióért vállalná magára a zálogjegyek kibocsátását s az egész kezelést stb.). Először azért, mert minden később kibocsátott zálogjegy később is tűnnek el a forgalomból; (21. lap) másodsor azért, mert minden 12-ik évben, midőn a kamat a tőkét megkettőzi, az intézet minden darab 10 frtos zálogjegyért két darabot adna; bizonyosan a kamat kiegyenlítése végett; mi ismétli 12 évre, négy darabot fiazának s így gyulne megtehetőzhen garmadába e számtalan zálogjegy, míg nem oda jutnánk vele, a hova a francia assignátakkal jutottak. Ilyenek lennének a Jerneyféle „végtelen bankók“ azaz: a melyek számának vége — hossa nem volna; mert oly pénz lenne ez, a melyet könyvezni nem lehet, hanem mennél később fizetne vele az ember, annál többet adnának belőle vissza — in idea!

Az assignáták teremői is, a földbirtok nagy complexusait, akarták papírpénzben mozgósítani. — Ártatlan együgyűséggel azt mondták, hogy az „ellenérték“ a fekvő javakban befoglalhatik, tehát egy krajczár sem vesztet el. Teljesen ott is volt az ellenérték, az elköszött jószágok alakjában, mindamellett elérteketlenül a papírpénz, míg nem szobát tapézkoztak vele. Az ok onnan eredt, hogy a convent, husz milliard frankot adott ki a la Jerney jelzalog-utalványokban s Anglia is egy esomó hamis assignátát csempészett be, minek következtében a forgalmi eszközök összege, minden mértéket meghaladt.

Assignata vagy fekete bankó: ez a Jerney-féle bank prognosticon!

Nem akarjuk azonban nemes intencióját kétségbevonni — mikor a pokol is jó szárdékkal van kikövezve, az övét, hogy gyanúsítsuk! „Biztos magyar értékjegyet kívánt ő a zálogjeggyel teremteni, melyet az egész világ szivesen fogad.“ (15. lap.)

Mindamellett sem tanácsoljuk a nemzetnek, hogy ezt a betegséget is megpróbálja.

Vasmegegyi gazdasági egyesület-től javaslat.

miként legyenek az országos magyar méhész egyesület alapszabályai szervezve.

1. §. Az egyetnek neve: „Országos magyar méhész egyesület.“

2. §. Célja: A magyarországi méhtenyésztés előmozdítása és felvirágzása.

3. §. Eszközök a cél elérésére:

a) Folytonos érintkezés a tagoknak egymás közt, és az egyetnek más méhész-egyletekkel és nevezetesen méhtenyésztőkkel.

Az egyesület érintkezését saját helyiségén tartandó összejövetelek, úgy vándorgyűlések, méhészeti előadások, jelentékenyebb méhtenyésztési kérdések megvitatása, levelezések, és egy külön méhészlapban közzeendő értekezések, hirdetések és más méhész-egyletek gyűlésein és kiállításain részt veendő küldöttek által;

b) az egyesület koronként kisorsolással összekötött kiállításokat rendez, tagjaival megismerteti a jó méhlokokat és eszközöket;

c) készített saját egyesületi asztalos által czelszerű, olcsó és egyforma 9/10 hüvelyk szélességű, és mozgékony szerkezetű méhlokot és méhtenyésztéshez megkívántató eszközöket;

d) jutalmazni fogja a méhtenyésztés terén legjobb sikert felmutató gazdákat, és különösen mindazokat, kik szaklapok vagy iratok kiadása, és a mozgékony szerkezetű terjesztése által magukat kitüntették.

4. §. Az egyesület tagjai: a) Alapítók, kik egyszer mindenkorra 12 forintot;

b) működő tagok, kik 4 év alatt évenként 2 főt;

c) segélyző éves tagok, szegényebb sorsu gazdatisztek, irnokok, minden kisebb föld-, szőlő-, erdő-, kert- és kézművesek, kik évről évre 1 forintot aláírás alkalmával az egyet pénztárába befizetnek;

d) tiszteletbeli és levelező tagoknak nagyteljesítési és szakismeretekkel bíró oly egyének választatnak, kik a méhtenyésztés előmozdításában magunknak nagy érdemeket szereztek.

5. §. A tagok jogai és köteleességei:

a) Minden egyesületi tagnak a köz- és vándorgyűléseken szavazati joga van, a számadást megtekintheti és a közgyűlésben észrevételeit megteheti;

b) minden az egyesület által készített méhlokot és eszközöket olcsóbb vételáron, és mások felett elsőbbséggel kapja;

c) az egyesület könyvtárában létező könyveket, hírlapokat és taneszközöket a szállítási díj megtérítése mellett használatra kikertheti;

d) az alapító- és rendes tagok általán bármely egyesületi hivatalra megválaszthatók;

e) Tartozik minden egyesületi tag minél több tagot az egyesületnek szerezni, a mozgékony lép szerkezetét terjesztetni, és az egyesület céljait előmozdítani;

f) az alapító tagok jogai és köteleztségei érvényesek eltűk fogytaig, a rendes és éves tagoké mindaddig míg évi köteleztséjüknek eleget tesznek.

6. §. Az egyesület gyűléseiről: Az egyesület nyilvános, köz- és vándorgyűléseket, továbbá igazgató, és választmányi üléseket tart.

a) közgyűlés évenként szeptember elején az elnök által hivatik össze Pestre, szükség esetében az elnökség rendkívüli közgyűléseket is hirdethet, ekkor azonban az elintézendő tárgyak előre közhírre teendők.

A közgyűlés az alapszabályok megváltoztatása iránti indítványok, fontos ügyek, és az igazgató választmány által hozzá intézett kérdések felett határoz. Elnököt és helyettesét igazgató, választmányi, tiszteletbeli és levelező tagjaul szótöbbséggel választja. A választások titkos szavazással történnek;

b) vándorgyűlések, kiállítások, és szakkérdések megvitatásával összekapcsolva évenként a körülmények szerint egy vagy több helyen tartatnak, azok hol és mikénti tartását az igazgató választmány fogja meghatározni;

c) igazgató választmányi ülések minden második holnapban és szükség esetében többször is tartatnak. (Vége következik.)

Panaszok a közönség köréből. *)

Tisztelt szerkesztő úr! Az igazság és méltányosság érdekében kérjük, méltóztatásuk ezen cikket becses lapjába felvenni.

A „Hon“ esti kiadásának 72-ik számában megjelent egy közlemény ezen cím alatt „a torontali tanfelügyelő ellen ismét elkeseredett levelet vettünk“ ezen közleményben a közlö szerinti akarja a közlöletben álló tanfelügyelőt. — Ehhez csak annyi hozzászólásunk van, hogy sajnáljuk az érdemtelenség és méltatlanul annyiszor bántalmazott tanfelügyelőt. De a közlö becsületes és a népevelés előmozdítása iránt valóban nem lelkesültséggel viseltető közösgünknek is sértette, a mennyiben azt koldus szegénynek, kis közösgének elnevezte, mely sem lakásra, sem élemezésre, sem tanásteremre a szükségeseket előnyújtani nem képes. Es ezen vakmerő a szemtelenséggel határos sértéshez már van jogunk hozzá szólanunk. Önkenyetenél először is arra a gondolatra kell jönnünk, hogy ezen úri ember aki sértő közleményét a „Hon“-ba beküldötte, énjét gyomrát és torkát isteniti, mellesed dolog levén előtte a becsületes szegénység, az igazság és a tiszta öntudat. Nem csoda tehát ha képes annyi sok rágalmat szórni a tanfelügyelőre és ha nem is gazdag de becsületes érzésű Czernya közösgét sérteni, és nem tudjuk mi oknál fogva, sértéseit hazugságokkal támogatni. Hazugság például, hogy Czernya kis közösg; mert az Szerb-Czernya közösggel egy 7000 lakost bíró közösg kicsinynek nem nevezhető. Hazudott a közlö midőn azt állítja, hogy közösgünkben sem lakásra, sem élemezésre, sem tanácskozási teremre a tanító urak nem számíthatnak; mert igaz, hogy nincsenek fényes palotáink, nincsenek talán oly elegans konforttal ellátott szalonjaink mint a közlö urnak, de vannak tiszta

*) Az itt közölt cikkekért a felelőség a beküldött illeti. (Szerk.)

TÁRGZA.

Húsvéti piros tojások.

Szülők gyermekeiknek, imádók imádoitjaiknak, barátok barátjaiknak a föltámas és szép napján piros tojásokat szoktak osztogatni különböző jelvényekkel s feliratokkal.

Csekély meglepetés, az igaz; de ha tiszta szív adja, jól esik az a tiszta szívnek.

Mi sem feledkeztünk meg t. előfizetőinkről, kik úgy látszik jó barátaink, mi is akarunk néhány piros tojást szétosztogatni.

Fogadják piros tojásainkat először is a mamák. Jelvényül nem írhatunk rá mást mint egy keresztet, egy kigyót, egy malomkereket s egy mellékszobát. Értelmeiket könnyű kitalálni. A kereszt nem arra czéloz, mik vagytok ti férjeiteknek, hanem arra, hogy legyetek vallásosok, s gyermekeiteket is abban neveljétek; mert a lélek szépségének alapszinc

a vallásos vallásosság, mint szintén a szív őszinte érzelmeinek is.

A kigyó alatt nem álnokságot értünk, hanem örök hűséget nemly férjeiteknek tartoztok, a miért főköti alá jutattak benneteket, s ti mégis francia kalapot hordtok. A malomkerék ha vize van, egész nap, egész éjjel darál szakatol; nem böbeszédűségtekre czélunk ez által, hanem hogy legyetek ehhez hasonlók s mindig azon igyekezzetek, hogy örökös anyagai lévén azok konyhájába is küldjétek egy kis darát, legalább ki már tavál óta száraz kenyéren és vizen élve, — zaklatnak segélyért ajtótokon. A mellékszoba nem azt jelenti: „mamák vagytok már, elmehtettek aludni!“ hanem azt: „a kisasszonyát odabenn tanítja a nyelvmester francziára.“ Necsak mindig salonban brilliozzatok, hanem másút is. A tojásom mondat is áll számotokra. „Legyetek miként a terhes felhők, melyek dörögnek ugyan, de jótékony esőt is hullatnak alá a kiszáradt vidékre.“

E második tojás a tietek legyen apák. A rajta lévő symbolumok: tűfoka, hajó kötél

paradicsom - sauce, rettenthetlen vitéz, jelentik miszerint: előbb átmeht a hajókötél a tűfokán, mint apa méltán viselhesse a rettenthetlen vitézcímét; ha már egyszer bejutott a paradicsom - sauceba vigasztokra ráírjuk e mondat: „ma nekem, holnap neked!“ édes sauce az, melybe a czukrot nem a boltból kell hoztatni, hanem a feleség ajkairól szedni, s a turelem rózsát terem, még apróbb árjegyzékek.

Imádók, nektek szól e harmadik tojás, illetőleg, nektek ajándékozuk! Mi van rajta? üres hordó, négy lovas bátyárd, aranybánya, crinolin-depot. Ha úgy kongtok is mint az üres hordó, de négy lovon állítsatok be imádoitaitokhoz, s mutassátok elő, aranybányáról szóló birtok-leveleket: biztosítalak benneteket, hogy megnyeritek a crinolin-depot. Arany tanács: Ha sok crinolinja van imádoitaitoknak, örüljétek, mert kevesebb kiadások leszen egy ideig!!!

Imádoitok, ti hozzátok majd imádoitok által küldjétek el a piros tojást, úgy hiszszük lesz, kosaratok, melybe tehetitek! Symbolumul

ez lesz rajta; csinált virág, mit egy csiga szagolgat; arany mondasúl pedig ez: úgy szeresd hogy meg ne bánjad, azt szeresd ki ég honáért; soha se legyetek a felhők között! Barátok, nektek nem fűztek tojást, ti habezukorból kapjátok azt, jelöl annak, hogy édeskés vonalmatok, áldozat - kézségtek csak hab, mely nagyon hamar szétpattan. Tanácsot adnánk, de úgy látszik, arra nem szorultatok azzal ti is szolgálhattok.

Az omladina tagjainak is küldök egy piros tojást. A symbolum rajta egy kötél. Nem azt jelenti ez a kötél, hogy erre kellene őket egyenkint talán felakasztani?... E kötél azt jelenti, hogyha megértettük egymást, úgy álljon közöttük a barátság és egyetértés fonala, olye rősen, mint egy kötél!?

Rajtunk nem múlnék, de őket capacitálni nem lehet, azt az időre bizzuk, ez leend a legjobb orvos!

Kinek küldjünk még piros tojást, igaz minden t. előfizetőnknek ezen symbolummal, „hogy boldog ünnepeket kívánunk!“

és minden tiszta szívű vendéget kielégíthető és fogadható lakszobáink, és ehhez van tiszta becsületünk. — Van tisztességes vendéglőnk, (a közlő úr ha elég vakmerő lesz, hogy előjón tekézhetik is) és van diszes és tág termekkel ellátott iskola-épületünk, községházuk.

Hazudott a közlő úr állítván, hogy Czernya 1 1/2 órára esik a vasutól, mert 3/4 óra alatt kényelmesen Czernyára érhet. És ha hat órányi távolságra is volna Czernya a vasutól, oly csekély a közlő úr előtt a cél, hogy az út vissza retenti? gondolhatjuk milyen animositással és mily becsületérzettel teljesíti a közlő úr emberi és polgári kötelemét! De hiszen ezen koldus szegény, de közlő úrnál becsületesebben és nemesebben érzi Czernya község örömmel ajánlotta fel, hogy az april 15-ikére egybehívott tanító-gyűlésre vasutón megjelenendő vendégek számára annyi ingyen-kocsit küld Zombolyra, a mennyi szükségeltetik, és minden tiszta, nemes indulatú a népvelés ügy iránt lelkesült vendéget szívesen fogja látni, és szegénységétől kitelhetetlen kényelméről gondoskodni fog. Felhívja is ezennel és felkéri a népvelés ügybarátjait, hogy az érintett gyűlésre megjelenésük által a községet megtiszteljék. De a czikráról ur becsületesebb dolgot fog elkövetni ha hon maradand, és megjelenésétől minket megkímélend.

Német-Czernyan, 1873. april 5-én.

A községelöljáróság megbízásából:

Baranyi József,
jegyző.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Bánlak, 1873. april 5-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Igen tisztelt beces lapja 12-ik számának hirharang rovatában Kerla Petru bánlaki gör. kel. plébános közlött levelére, melyben engemet becsületeseb emberek gyanúsítása vagy pedig pláne denuncziálásával vádol, sokaig tűnődtem vajjon adjak-e választ vagy nem.

De miután soha senkit sem gyanúsítani annál inkább denuncziálni nem szokásom, ezt visszautasítva felkértem igen tisztelt lelkész urat szíveskedjék a levelében ígért részletes számodással előállni, én részemről, ha a számadás tüzetes leend bizonyosan az első leszék ki tőle ha netán megsértettem volna engedelmét fogok kérni, — de megenged tisztelendő ur hogy felfogásom szerint nem hihetem, mikép valaki más zsebére mulasson és a jótékony cselra előirt összeggel hosszab ideig adós maradjon, a mi pedig a befizetési reduciót illeti, arról majd a számodás után beszélünk. Kár volt tehát tisztelendő urnak ily modorban nyilatkozni, adta volna ki a névjegyzéket az előfizetésül, a dolog minden kellemetlenség nélkül tisztába hozatott volna.

Ugy szinte 14-ik számú lapjának hirharang rovatában Zichyfalváról és bánlakról jelzett adatait oda vagyok bátor küggazítani, hogy a Zichyfalvi határban egy hold sincs viz alatt, hanem igen a Velika-Gredai pusztán Br. Liptay Béla, Br. Radosevits hagyatéka, Napholtz Mátyás, Tarcaay Gyula és több kisebb h.-neuzinai közbirtokosok birtokából mindegy 2000 hold terület van viz alatt, mely terület a czen-trifugál szivattyuval könnyen mentesíthető lett volna, — e tárgyban kir. Szolgabírának T. Tarcaay ur indítványára egy értekezletet mult hó 20-én meg is hívott, de sajnos a fentebb megnevezett három leginkább érdekelt urak még se jelentek meg, s úgy a jó szándék hajótörést szenvedett.

A mi pedig a bánlaki buja termést illeti igaz szép sokat ígér, de kaszára még nem való, — több helyen legeltetik, de nem csak bánlakon hanem az egész Zichyfalvi kerületben, hacsak ezen legeltetést meg nem siratjuk a beállott fagy és szárazság miatt.

Bogdánovits Sebő.

Tekintetes szerkesztő ur!

Videkünk közérdeklőségének felelek meg, midőn az alábbi sorokat van szerencsém beces lapja számára beküldeni.

Mely fájdalom sebzi minden igaz honfi keblét, valahányszor a hazaszeretethen rendíthetlen legjobbjaink egyike a kérthetetlen halál martalékává esik. Ismét elvesztettünk ezen tiszteltünk egyikét, kiket szeretünk utódaink előtt mint eszményi mintaképeket felállítani. Ma temetük Ivándai Karátsöny Antal. Tiszteltő és barátai egy Torontál mint Temesmegyéből nagy számmal jelentek meg a végítzstelten.

Csak az, ki oly szerencsés volt, véle, mind a politikai, mind a családi életben többször érintkezhetni, birhat élénk fogalommal ezen az ő magyar tyustt fényesen jellemző, mindenki szeretetét és tiszteletét megnyerő férfiúrol. Aczél lelkét s derült kedélyes jellemét, sem a roppant testi szenvedések, sem pedig a hazaszeretetet kioltni akaró Aradvár kazamatái nem voltak képesek megrendíteni. — Béke hamvaira!

Gyulész, 1873. aprilis 2-án.

Tekint. szerkesztő urnak alázatos szolgálja
Fleischer Sámuel, mérnök.

HIRHARANG.

* Bocsánatot kérünk, de ezuttal szomorú dolgon kezdjük; és ami több nem is valami szerencsés eseményen vagy újságon, de egy igen is régi régiség. Régi dolog, hogy nálunk az irodalom és közügyek iránti részvét, oly hirtelen apad lefelé, mikép a legjelesebb írók is maholnap tudomány, regény, dráma és költemények helyett kénytelenek lesznek adomákat írni, s élczeket faragni, erről vagy arról

írni oly dolgokat, melyek úgy is talán nem volnának valók a közönség olvasó asztalára. Azt mondják: hogy kevés a pénz, az igaz! Meglehet kevés van az irodalomra, de nagyon sok van a költséges mulatságokra és a fényűzésre. Pedig ennek igen megszokták adni az árat. — Vegyük csak, hogy hányan vannak Torontálban a kik lapot, annál kevésbé valami tudományos munkát olvasnának, és ezek így nem is hallhatják a journalistika kiáltó szavát, (mely őket a nemzeti nyelv, és hazafiság kötelezőségére emlékezteti) e panaszokat szüntelen azok a jók, azok az érdemes pártolók és olvasók olvassák, kik a jóval nagyobb rész lelkeltenséget helyre útni iparkodván, tehetségük szerint, pártolnak minden jót és áldozatot áldozatra hoznak. Azért ezen lelkes honfiak és honleányok, kik e szomorú dolgokat olvassák, legyenek rajta, hogy személyes érintkezésük által szerezenek pártolókat azokban, kikhez a sajtó szava el nem juthat, mert aytókat eddigél a tudomány, irodalom és művészet előtt bezárták. Nem valami nagy áldozatot kíván tőlünk az ügy, irodalmunk és journalistikának ügye, mely most a nemzeti művelődés nagy feladatában oly sokat és mindent fog tehetni, ha az akarat nem fog hiányozni. — Tegye meg kiki tehetségéhez képest hazafiai kötelességét. Ne tessék azt gondolni, hogy ezt talán csupán a mi érdekünkben mondtuk el, ezt általában az irodalom érdekében mondtuk el.

* Nagy zavar van a városban. A pénzügyministerium lefoglaltatta adórestantia fejében a kövezeti vám jövedelmét. — Ebből a jövedelemből fedeztetett a város kivilágítási költsége, és egyéb gazdasági javítások, mint a hidak stb. Most miután mashonnan e költséget nem fedezhetik, a világitást és a kövezet javítást fogják megszüntetni. Nem is kellene a szegény utazókra nézve nagyobb csapás mint az, hogy a kövezet javításával czenitül nem fognak gondolni. Akkor jaj annak a ki Beeskerék város utcáján egyszer hajtat, az ugyan ép csontokkal nem jön haza. Mi azt hisszük, hogy e dologban a város és pénzügyministerium között fog lehetni egy közvetítő expedienst találni. Azért kérjük polgártársainkat, hogy várják be nyugodtan e kellemetlen ügynek érdemleges elintézését.

* A város amerikanak nevezett részét a főpolgármester ur valóságos sétányra alakította. A város szeptül!

* Városunkban egy társulat alakul, mely részvényekre egy olaj-gyárat akar alapítani. Na, na, csak hogy azután valami tiszteletbeli gőzhajó társulattá ne nőjje ki magát, a melyre igen sokan keservesen emlékezünk vissza.

* Első torontálmegeyi kereskedelmi és ipar-bank cím alatt Nagy-Szent-Miklóson egy vállalat alapítását terveztek. Minthogy azonban Torontálmegeye részéről a cím ellen kifogás tétetett, az alapítók (a szegedi Popper testvérek) vállalatuk címét első nagy-szt.-miklósi kereskedelmi és iparbankra változtatták. — A vállalat alapítókéje 200,000 forint ezer darab 200 forintos részvényben, 80,000 forint befizetéssel a társulat megalakultnak jelentheti magát.

* Tekintetes szerkesztő ur! A napokban egy bizonyos körben azon kérdés keltet nagy vitát: hogy t. i. a községi bíróság illetőségéhez tartozó peres ügyekben, a felek kiegyeztetése nem sikerülése esetén, ha a perlekedő felek magokat a községi bírásokodásnak önként alávetik: és a bíróság, mielőtt a sommas eljárás szabályai szerint ítéletet hozhatna, tanúk kihallgatása és megesketezése szükséges forogna fenn, ez utóbbit a községi bíróság fogantatosíthatja-e? azaz a tanúk hit alatti kihallgatása a községi bíróságnak van-e engedve. — Ez volt a a kérdés vita tárgya. Szólottak sokan pro és contra, de a kérdés tisztába hozható nem volt. A miért is bátor vagyok ezen kérdést beces lapjában nyilvánosan föltenni, és a tisztelt szak-értő urak felvilágosító véleményüket kikérni. Mely után maradtam Ó-Teleken, 1873. april 4-én, alázatos szolgálja Végh Károly, községi jegyző.

* A „Torontál“ folyó évi 14-ik számában Mencer Lipót által a községadásági rovatba beiktatott közlésben, következő részben értelmezavaró sajtóhibákat igazitunk ezennel helyre. A 2-ik kikezdés 7-ik sorában „üzöknék és farságát“, helyett „is farságát“, a 3-ik kikezdés 5-ik sorában „hitlábra“, helyett „hit lábra“, a 4-ik kikezdésben a 2-ik sor végén és a 3-ik elején „számbeli“, helyett „pénz-beli“, a 6-ik kikezdés 3-ik sorában „(Herbarium)“ után pont jó s így azután „magukat“ helyett „Magukat“, végre a 7-ik kikezdés 5-ik sorában „titkárával“, helyett „titkáránál.“

* Gróf Bethlen Olivér mint szerkesztő Ozoray Árpád, mint főmunkatárs a világhiállítás tartama alatt „világhiállítási közlönyt“ fognak szerkeszteni.

* Elleméren bajosan megy a községi orvos választása. Hogy a szomszéd községek között megállapodás nem jött létre, annak Tóth-Aradác lakosai az oka, kiket mi sokkal felvilágosodottabb embereknek hittünk, s ma fájdalom az ellenkezőről volt alkalmunk meggyőződhetni. Azt gondolják az atyafiak, hogy az orvos a sirásával egy kenyéren van, ha meg kell halmi, hát akkor minden haszntalan minék volna e miatt a haszontalan kiadás? Gyönyörű filozofia.

* Elleméren a községi iskola vizsgálata igen szép eredménnyel ment véghez. Különösen a főelemi tanító osztálya érdemel dicsegetet. A vizsgán Dániel Jánosné úrnő ő nagysága is megjelent, s a jó tanulók között tetemes pénzadományokat osztott ki. Fogadja a t. úrnő az árva gyermekek halás köszönetét.

* Ujvideken a kir. biztos egy pár tanárt kormányellenes viselete miatt somica elesapott. Igen helyesen bárcsak minél többet küldene ez agitatorok közül a legelőre.

* E folyó hó 7-én 14 jegyzőjelölt tette le a vizsgát a megyei bizottság előtt. Az elnökséget t. alispánunk személyesen vezette.

* Azt mondják s még rebuszokban is közlik, hogy „borban van az igazság.“ Meglehet, de borban van a bolondság is. E napokban egy lakatoslegény erővel neki akart menni a Begának azért, mert szeretője egy honvéd-kaplárba szeretett. — De azután jobban meggondolta a dolgot, és ő is vörös nadrágot húzott. — Jobb is ez a hideg fürdőnél.

* Nemely emberek akkor tennének legjobban, ha épen ellenkezőjét tennék annak, a mint jelenleg tesznek. Ballán Gyogye is visszavágyik jegyzői állására, pedig ha tudná, hogy mily szívesen várják? — Bizonyosan nem utazott volna forsponton hazafelé.

* Török-Becsén az üresedésben volt plébániai állást Szentkláray Jenő t. barátunk és íróársunk, az „Adattár“ szerkesztője nyerte el. Mi igen örövendünk e kinevezésnek, mert ez által Török-Becsé kath. egyháza egy kitünő papot, megyénk pedig egy magas műveltségű és mély tudományú férfiut fog nyerni. Fogadják az egyház kegy-urai, e választásukért köszönetünk és mély tiszteletünk nyilvánítását. Bizonyosan tudjuk, hogy a mennyire mi örülünk t. barátunk ide jövetelének, annyira sajnáljuk Temesváron barátai és a sajtó elmenetelét.

* Orsován egy előkelő bojár feleségét rajta kapták a vámhivatalnál, hogy Krinolinja alatt török dohányt akar becsempészni. — Milyen jó novellelte lesz ebből ezen czim alatt: „A Krinolin titkai.“

* Egy amerikai lapszerkesztő az ő kedves collegáját egy polemiában a többi közt következőknek nevezi: „Ez a szomorú pudli kutya, ez az irodalmi bandita, véres száju Falstaff, ez a Saumagen, ez a nagy utcazi mérég-keverő, ez a legalább való kölyke az Egyesült amerikai státusoknak stb.“ Ez aligha nem volt olvasója egy darab ideig a „Zasztava“-nak.

* Egy omladista ur azt izentelte nekünk, hogy majd megtanítta ő bennünket kesztyűbe fűtülni. Szép lesz tőle. Hogy is van csak az a vers, hogy: Méltán megvetik a számárt, ha ő felfelrüg kényesen. Méltán becsülik a számárt, ha malomba zsákok viszen. Mihez tartás végett, jó lesz ezt a verset a fenyegetőző majomnak is elolvassni.

* Kitaláltak, hogy a faszén az égés által támadt sebre igen hathatós gyógyszer. Csak réa kell tenni, s a seb fájdalomra rögtön enyhül s rajta tartva egészen begyógyítja a sebet. E fölfedezés annyival jobb, mert e gyógyszer nem kerül pénzbe, alkalmazása pedig igen könnyű.

* Az omladina egy pár kétségbe esett tagja azt a szokást vette fel, hogy felolvasásokat tartanak, egyik vagy másik kávéházban. A felolvasást megtarthatják, azt mi nem akarjuk ellenezni; de méltán kérdehetjük tőlök? „hogy csakugyan nem tudnának-e már ök multani sem anélkül? hogy hazánk integritása ellen ne tartanának izgató beszédeket. Most alig néhány napja, hogy egy itteni kávéházban erélyes kapitányunk egy ily felolvasás alkalmával kénytelen volt az iratokat magához venni azért; hogy ez ügyben a szükséges hivatalos lépéseket megtette. Reméljük, hogy a t. omladinsták a kapitány urat szintén megfogják dicseálni azért, mert hivatalos kötelességét teljesítette. Vajlon lesz-e most is öök között olyan léha passasier, a ki elég vakmerő lesz azt állítani, „hogy a „Torontál“ áll ööknek utjában e miatt nem közeledhetnek mi hozzánk. Csak álljanak elé még egyszer ezzel a szemtelenséggel határos hazugsággal, majd akkor megmondjuk ööknek, hogy az ily fajta emberek micsodák.“

* Szegeden a színészet állandósítását tervezik, sőt már az ügy egy pár lelkes pártfogó közbejárása folytán biztosítottnak tekinthető.

* (Leleményes párbeszed.) Rómában egy a papát ábrázoló szobor talapzatára ily ügyes szójáték volt kifüggesztve, párbeszed alakban. — Mi baja neki? Felelet: „Tumore“ (daganat). Mitől támadt? Fel: Huzd ki a T-t: „Umore“ (nedvtől). — Mi lesz következménye? Felelet: Huzd ki az U-t: „More“ (meghal). — Mi történik akkor? Fel: Huzd ki az M-t: „Ore“ (imádkozzál). — S ki jó helyére? Fel: Huzd ki az O-t „Re“ (király). — Melyik? Fel: Huzd ki az R-t: „E“ (Emanuel).

* Futárvonatokat fog jártni az osztrák államvasutársulat Budapestől lefelé megint f. é. aprilis 3-ától kezdve még pedig minden hétfőn, csütörtökön és szombaton Báziasra, csatlakozással a Bécsből jövő futárvonattal s egyezőleg az Aldunára, Konstantinápoly és Odessába járó gyorshajókkal. Folyó évi april 9-étől bezdde pedig Báziasról fölfelé is fog jární futárvonat Budapestig még pedig minden hétfőn, szerdán és pénteken s egyezőleg a Konstantinápoly, Odessa s más alduai állomásokról érkező gyorshajókkal csatlakozván itt a Bécsbe menő gyorsvonathoz. Elindulás Budapestől (csatlakozással a Bécsből d. u. 2 óra 50 perckor induló futárvonathoz) 10 óraker este. Visszaindulás Báziasról, egyezőleg a Konstantinápoly és Odessából érkező hajókkal, ha azok idejekoráa megérkeznek, 2 óra 40 perckor reggel, érkező Budapestre 1 óra 11 perckor délután, Bécsbe 9 óra 38 perckor este. Bővebb értesítést majd a kifüggesztendő hirdetések utján.

* (Bécsi világhiállítás.) A bécsi világhiállítás magyar osztályának előmunkálatai már annyira előre haladtak, hogy kiállítandó tárgyak, különösen pedig az azok elhelyezésére szánt szekerények, asztalok és állványok beküldésének misem áll utjában. A kiállítás helyére naponként érkező tárgyak roppant mennyisége, azok gyors lerakását és az illető bizottságoknak való rögtöni átadását majdnem lehetetlenül teszi. Igen kívánatos tehát, sőt a tisztelt kiállító urak érdekében szükséges, hogy kiállítandó tárgyak —

a velük közölt szállítási körvel értelmében — a lehető legrövidebb idő alatt — vagy a legközelebbi gyűjtőhelyhez, vagy egyenesen Bécsbe szállíttassanak. Ez alkalommal ismételve figyelmeztetnek a t. kiállító urak, miszerint a csomagolásnál az előirt nyomtatványokat használják, mivel a bizottság a hibásan czimzett és felszerelt tárgyakért jótállást nem vállalhat magára. — Véghatáridőül a tárgyak Bécsbe küldésére april 20-ka tűzetik ki. — Bécsben, 1873. april 1-én. Németh s. k. kiáll. m. k. kormánybiztos.

† Tegnap kísértük örök nyugalomra Szönyi Károly fiatal ügyvédet. A tüzöltő egylet, barátainak s tisztelőinek nagy száma adta meg a korán elhunyt kartársnak a végítzsteletet. — Éles észszel mély jogtudományi alapos készségtel járt nála karöltve, mely őt ügyvédi kapacitással emelte s főleg behatóan bíráló tehetségével általános tekintélyt nyert ki magának. — Több barátjának részvétét kivívta a sir szelénél monddák az utolsó lsten hozzád-ot. — Egy roncsolt test s kiváló fényes tehetség nyugszik a rideg hantok alatt. Nyugodjék bekehen!

A torontálmegeyi takaré- és hitelbank 1873. évi márcziushavi Forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.	
Állásuk 1873. évi február végével	ft. 527834.36
Betételek márczius hóban	ft. 13435.88
Összesen	ft. 541270.24
Visszafizetések márczius hóban	ft. 56714.74
Állásuk márczius végével	ft. 484555.50
II. Folyó számlai üzlet.	
Szenvedőleges egyenleg febr. végével	ft. 66161.77
Bevétel márczius hóban	ft. 1387.69
Összesen	ft. 67549.46
Kiadás 1873. márczius hóban	ft. 6374.73
Szenvedőleges egyenleg márcz. végével	ft. 61174.73
III. Betéti üzlet.	
Állásuk 1873. márczius végével	ft. 8961.83
Betételek márczius hóban	ft. 2900.—
Összesen	ft. 11761.83
Visszafizetések márczius hóban	ft. 4100.—
Állásuk 1873. márczius végével	ft. 7661.83
IV. Leszámitolási üzlet.	
Bankváltók. A tárcza állása febr. végével	ft. 501748.97
Leszámitolt váltók márcziusban	ft. 107624.—
Összesen	ft. 609372.97
Visszafiz. váltók márczius hóban	ft. 140244.96
A tárcza állása 1873. márczius végével	ft. 469128.01
V. Leszámitolási üzlet.	
Hitelegylet. A tárcza állása febr. végével	ft. 85845.—
Leszámitolt váltók márczius hóban	ft. 33710.—
Összesen	ft. 119555.—
Visszafizezett váltók márczius hóban	ft. 33440.—
A tárcza állása 1873. márczius végével	ft. 86115.—
VI. Előlegek.	
Értékpapirok. Állásuk febr. végével	ft. 36880.25
Adott előlegek márczius hóban	ft. 1823.—
Összesen	ft. 38703.25
Visszafiz. előlegek márczius hóban	ft. 269.—
Állásuk 1873. márczius végével	ft. 38434.25
VII. Előlegek zálogokra.	
Állásuk 1873. márczius végével	ft. 14618.80
Adott előlegek márcziusban	ft. 1862.—
Összesen	ft. 16480.80
Visszafiz. előlegek márczius hóban	ft. 428.—
Állásuk 1873. márczius végével	ft. 16052.80
VIII. Ingatlan kölcsönök.	
Állásuk 1873. február végével	ft. 77751.82
Adott kölcsönök márczius hóban	ft. 150.—
Összesen	ft. 77901.82
Visszafiz. kölcsönök márczius hóban	ft. 489.—
Állásuk 1873. márczius végével	ft. 77412.82
IX. Pénz-forgalom.	
Pénztárkészlet 1873. február végével	ft. 3349.39
Készpénz bevételek 1873. márcz. hóban	ft. 224684.15
Összesen	ft. 228033.54
Készpénz kiadások márcz. hóban	ft. 216285.56
Készpénz egyenleg 1873. márcz. végével	ft. 11747.98

Községadás.

(Temesmegyei lótenyésztésről.) A temesmegyei állandó állam-lótenyésztési-bizottsághoz, illetőleg annak elnökéhez Cap de bo János úrhoz az ezen megye területében előmozdított, és szept haladásnak indult lótenyésztet ügyében, mult évi decz. 17. 12919. sz. a ledrkezett magyar községadásai miniszteriumi intézvény folytán, ezen megye területében a f. 1871. évre engedélyezett 23. fedezési állomás számára összesen 62 darab állami ménlő lévén megállapítva, ugyanazon miniszterium f. é. január 3. 144 sz. a kelt rendeleténél fogva, szinte a f. é. január 26-án Verseczen a méneknek egy bizottság által az illető községek jelen volt küldöttjei közt eszközölt kiosztása, illetőleg kijelölése után azon összes állami ménnek a m. hó 15-én ezen megye területi fedezési állomásokra, az egyenként megillető bizonyos számú ménekkel szétküldöttek, mely méneket nem csak azon községek, melyekben a mének léteznek, hanem a körül levő községek lakosai is vehetik igénybe fedező anyagaik számára.

Nem hallgathatuk el ez alkalommal ezen megye területében a lótenyésztő ösztön szép előhaladásának jelét az illető községek részéről azon dicsegetes tettük által nyilvánítva látni, hogy midőn más megyei lótenyésztet-területek legbővebbikében a fedezési állomásokra kiosztott állami ménkért és ezek körül szolgáló legénységért a helyiségek végei bért maga az állam fizeti, jöllehet Temesmegyében ezeltől 3 évvel létezett 15 fedezési állomású községek a helyiségekért szintén haszonbért fizetettek magoknak, a jelenleg létező 23 fedezési állomású községek azonban Cap de bo János urat, a lótenyésztet-bizottság elnökének hatásos befolyásánál fogva az illető községekhez intézett felhívása folytán két év óta ezen községek a helyiségeket mind ingyen adják, és ezáltal beismerik, hogy a gazdasátnak ezen egyik igenis hasznos ágát kellőleg méltányolni tudják, s a kormánynak is ez irányban czél szerű jótékonytágat saját erejükből támogatni készek.

Ha a lótenyésztet ösztönte ezen megye területében tovább is oly haladást teend mint az ekkorig is mutatkozik, akkor ezen megyének nem csak német, hanem a mindenféle részeiben létező román és szerb községek lakói közt is, kik jelenteg a lótenyésztet terén még hátra vannak, jöllehet már 4 fedezési állomás román

közégekben is léteznek, a lötenyészetenek ösztöne arra való buzditás mellett szintén terjedni fog.

A temesmegyei lötenyészeti bizottság elnöke Capdebo János magára vállalt hivatásának ügyeszetét és egy kormány, mint a megyebeli községekkel szemben tanúsított lelkiismeretes fáradozásai által iparkodik megfélemleni. A kormány részéről megérdemelt elismerést nyert, a községek pedig bizalmukkal ajándékozzák meg.

Hazánkban, hol a külföldi államokhoz képest az állattenyésztés elhanyagolt állapotban van, annak ügye felkarolandó egy egységes, mint a községek, egy a municipiumok, mint a kormány által. Ha minden oldalról tapasztalható lesz a támogatás, úgy gazdasági életünkben az olyannyira kívánatos haladás el nem fog maradni.

Idegenek névsora

1873. évi április 2-től bezárólag április 9-ig.

Pest városa szálloda:

Horvath József, m. k. tisztartó. — Csermelyi János, földmészteri gazdasági tanácsos, N. — Mayer E., földbírtokos, T.-Bece. — Lutrichaler Aurel, ügyvéd, Pest. — Bogdanovits V., földbírtokos, Párdány. — Bogdanovits Virgil, m. k. honvédszázados, Arad. — Schmidt J., magánzó, Pest. — Fischer M., kereskedő, Kanak. — Bogdanovits M., földbírtokos, Párdány. — Arnyovits Szilárd, kereskedő, Béba. — Istvánffy István, ügyvéd, T.-Bece. — Nikolics Szilárd, ügyvéd, N.-Kikinda. — Czernadak Lukács, kereskedő, T.-Bece. — Csere Antal, N. — Reicher József, kereskedő, Pest. — Hafner Ernő, jegyző, Ellemér. — Petrovits Dóme, szűrszabó, N.-Beeskerek. — Jakodits Szilárd, magánzó, Pancsova. — Mikófy N., magánzó Billet. — Keresztessy János, megyei bizottsági tag, Billet. — Schiller F., jegyző, Tógyér. — Berta Pál, jegyzői segéd, Gyár-

matha. — Szekulits István, jegyző, Kumán. — Müller A., ügyvéd, T.-Bece. — Vízharó Károly, gazdaság, Torda. — Pivnicka Lajos, főmérnök, B.-Szt.-György. — Hoffmann Otto, kereskedő, Nürnbérg.

Magyar király szálloda:

Deutsch Bertha, kereskedő, Szeged. — Krainer Márk, kereskedő, Pancsova. — Weisz Sándor, kereskedő, Pancsova. — Szvetak S., Vendégfogó, Ecska. — Ronkovits Gyula, írnök, Párdány. — Kohn M., gazdaság, Zombor. — Rémy Károly, szingagaztó, Zombor. — Jozics M., ügyvéd, O.-Bece. — Doroszlóczy Péter Kumán. — Iszakovits Péter, Mellenze. — Stefanovits Péter, kereskedő, Itebe.

Korona szálloda:

Reimel Jakab, kereskedő, Pest. — Tschögel János, Bécs. — Wolfinger A., Pest. — Wolfinger L., Buziás. — Levenszky Mirko Ljubomir, jegyző, Sz.-Szt.-Péter. — Bechton Károly, Keckemet. — Reisz Ignác,

Baja. — Herczög József, Baja. — Rosenberg Samu, Bécs. — Lohotky Ferencz, hitelintézeti igazgató, Pest. — Fischhoff L., kereskedő, Pest. — Blaustein Konrad, Pest. — Walzer Gyula, jegyző, Csóka. — Szavits Pál, ügyvéd, Pest. — Hackler Peter, k. utazó, Bécs. — Spitzer Gerson, k. utazó, Bécs. — Putits Pál, Kikinda. — Horák Ferencz, termény-kereskedő, Bécs. — Radity Koszta, Mitrovitz. — Petrovits János, cs. k. alezredes, Mitrovitz. — Kohn Ignác, kereskedő, Pest. — Timits János, Szt.-Tamás. — Freund M., Bécs. — Mailänder Ignác, kereskedő, Pest. — Petrovits Szava, Baja. — Pejits Szilárd, kereskedő, Ruma. — Szezak János, kereskedő, Ecska. — Kober Ferencz, ügyvéd, Ujvidek. — Hoffmann Gyula, k. utazó, Pest. — Perter v. Smirka, földbírtokos, Győr. — Spitzer Henrik, k. utazó Pest. — Naschitz Lipót, kereskedő, Ecska. — Gajinovits Szava, gazdaság, Ujvidek. — Ostoits Mihály, ügyvéd, Vukovar. — Dieck Henrik, kereskedő, Pest. — Tolk Ferencz, kereskedő, Ecska. — Hoffbauer Gerson, k. utazó, Hamburg. — Jusly G., Pest-Lipsee. — Ingus Lipót, kereskedő, Szeged. — Vojaitz István, Arad.

H I R D E T É S E K.

1028. sz. k. i. 1873.

Hirdetmény.

Alólírt hivatal által közhírré tétetik, miszerint a „Temes-Bega völgyi vízszabályozási társulat” központi választmánya részéről, az ártérfejlesztésre vonatkozó utasítások értelmében ezen város területén lévő ártér felvételeire 1873. évi április 26-ik napja tüzezt ki.

Felhívtnak az illető egyes ártéri birtokosok miszerint a fennemlített napon a helyszínére kiküldött bizottság előtt megjelenni sziveskedjenek.

Egy által köztudomásra hozatik, hogy az ártér fejlesztésre vonatkozó utasítások ezen kapitányságnál a hivatalos órák bármelyikében megtekinthetők.

Kelt Nagy-Beeskereki város kapitányi hivatala 1873. évi márczius 2-án.

Nédits János, v. kapitány.

2980. sz. váltó 1872.

Czimbejegyzés.

A nagy-beeskereki kir. e. f. törvényszék váltó osztályánál 1872. évi június 20-án a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe bekebelezetett „Jacob Messinger” cég-birtokos Messinger Jakab váltó üzér Nagy-Beeskereken.

Kelt a nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék váltó-osztályánál 1872. évi július 3-án tartott ülésből.

Várady M., kir. törvényszéki elnök.

4272. sz. váltó 1872.

Czimbejegyzés.

„Wilhelm Eckstein” nagy-beeskereki kereskedő czége, a nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék váltó osztályánál 1872. évi augusztus 24-én az egyéni cégek jegyzékébe bekebelezetett.

Kelt a nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszéknek, mint váltóbírósnak, 1872. évi szeptember 7-én tartott üléséből.

Várady M., kir. törvényszéki elnök.

2141. szám váltó 1872.

Czimbejegyzés.

A nagy-beeskereki kir. e. f. törvényszék váltó osztályánál 1872. évi május 15-én a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe bekebelezetett „M. Rothmiller”, cég-birtokos Rothmiller M. ruhakereskedő Nagy-Beeskereken.

Kelt a nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék váltó-osztályánál 1872. évi június 1-én tartott ülésből.

Várady M., kir. törvényszéki elnök.

255. sz. 1873.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beeskereki kir. e. f. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Auer és Scheiber kereskedő cégnek kérelmére Dimitrievits szül. Klaitz Erzsébet ellen az alperes tulajdonához tartozó s az écskai 503. számú tjkben felvett 665. ft. 75 kr-ra becsült ingatlanságaira nézve a bírói árverés elrendeltetvén, ennek a helyszínén leendő eszközölésére az első árverés határideje 1873. évi május 10-ik, a második pedig június 11-ik napjára, mindig délelőtti 10 órakor tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók, tartoznak a becsérték 10% bánatpénzül letenni, az ígért vételért pedig az árverésnél azonnal első részét, az árveréstől számított 3 hónap mulva annak második részét 6% kamatokkal együtt, lefizetni azzal, hogy a bánatpénz az első részletben lesz beszámítandó, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt a kiküldöttnél megtekinthetők.

Figyelmeztetnek továbbá a többi, nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesök végett helyben lakó megbízottak rendelkeznek, s annak nevét és lakását a hivatalnál jelentésk be; ellenkező esetben képviseltesök végett gondnok fog kinevezetni, végre

Felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetnek, hogy igénykeresetüket a perrend 466. § értelmében e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Az árverés foganatosításával Marianovich János kir. törvényszéki végrehajtó jelentése bevérsé mellett megbizatik.

Kelt a nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál Nagy-Beeskereken, 1873. évi február 8-án tartott ülésében.

937. sz. 1873.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint Dávid Manó kérelmére, Mihajlov Atyim neve alatt a szerb-elleméri 160. sz. tjkben felvett 1/3 kültelek 1/3-nak 1332 ftra becsült felére, úgy a szerb-aradáci 295. sz. tjkben felvett 1/2

Tulajdonos és felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

teleknek 1864 ftra becsült felére a bírói árverés elrendeltetett, s ennek a helyszínén illetőleg a szerb-aradáci községhezánál leendő eszközölés végett az első árverés határideje 1873. évi május 6-ik, a második pedig június 6-ik napjára, mindig délelőtti 10 órakor tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók, tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzül letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt az árverező bírónál megtekinthetők.

Figyelmeztetnek továbbá a többi, nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesök végett helyben lakó megbízottak rendelkeznek, s annak nevét és lakását a hivatalnál jelentésk be; ellenkező esetben képviseltesök végett gondnok fog kinevezetni, végre

Felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetnek, hogy igénykeresetüket a perrend 466. § értelmében e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Az árverés foganatosításával Stankovits György kir. törvényszéki bíró jelentése bevérsé mellett megbizatik.

Kelt a nagy-beeskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál Nagy-Beeskereken, 1873-ik évi márczius 19-én tartott ülésében.

933. sz. 1873.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Iszakovics Szima és Iszakovics Bránko kérelmére, Nemesov szül. Mijatov Kata tulajdonához tartozó mellencei 803. sz. tjkben körülírt 1302 ftra felbecsült birtok részére nézve a bírói árverés elrendeltetett, s ennek a helyszínén illetőleg a mellencei községhezánál leendő eszközölés végett az első árverés határideje 1873. május 9-ik, a második pedig június 10-ik napjára, mindig délelőtti 10 órakor tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók, tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzül letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban és az árverési határnapok alatt a kiküldöttnél megtekinthetők.

Figyelmeztetnek továbbá a többi, nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesök végett helyben lakó megbízottak rendelkeznek, s annak nevét és lakását a hivatalnál jelentésk be; ellenkező esetben képviseltesök végett gondnok fog kinevezetni, végre

Felhívtnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetnek, hogy igénykeresetüket a perrend 466. § értelmében e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Az árverés foganatosításával Marianovich János kir. bir. végrehajtó, jelentése bevérsé mellett megbizatik.

Kelt a nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál Nagy-Beeskereken, 1873. évi márczius 19-én tartott ülésében.

309. sz. k. 1873.

Pályázat.

Szerb-Aradáci község-jegyzőjének elhalálása folytán az üresedésbe jött jegyzői állomásra az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 83. § értelmében választás utján betöltése folyó évi április 22-ik délelőtti 9 órára tüzetik ki.

A fizetés és egyéb járandóság, készpénzben 600 ft., uti állományban 40 ft., szabad lakás s a községhez telken létező kert felől áll, továbbá szerződés szerkesztésért 3 ft., végrendelet 2 ft., bizonyítvány 1 ft., kötelezvény 50 kr., marhájarlatért 10 kr.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, s kik a magyar s szerb nyelvet szóval és írásban bírják, hogy ebbeli folyamodványaikat a választást megelőző napig Szab.-Aradáci községelöljárójánál nyújtsák be.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1873. évi április 1-én.

Bakalovits Ágoston, szolgabíró.

287. sz. b. f. 1873.

Hirdetmény.

Folyó évi 218. bftó számú ítélettel Krsztin Todor kláryai lakostól elkobzott mintegy 18 ftrt érő és K. B. betűkkel ellátott pecsét arany gyűrű f. évi május 14-én reggeli 9 órakor a zombolyai község városáhozánál nyilvános árverésen a mennyiben addig tulajdonosa nem jelenkezik fog eladni.

Kelt Zombolyán, 1873. évi április 5-én.

Vuchetich György, kir. járásbíró.

419. sz.

Pályázat.

A nagyméltóságú m. kir. belügyministerium folyó évi február 8-án 3938. számú magas rendeletével megengedni méltóztatott, mikép Ürményháza nagyközséggé alakulhasson, ennek folytán az unjonnan felállítandó jegyzői állomásra, melylyel évenként szabad lakás, 400 ft. készpénz, 4 öl keményhasáb tűzifa, 4 öl szalma és 2 hold szántóföld fizetés van összekötve, a pályázat megnyitattik avval, hogy a választás folyó évi április 21-én Ürményházán a községhezánál fog megtartatni.

Felhívtnak ennél fogva a pályázni szándékozők, hogy folyamodásukat az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §-ok értelmében felszerelve, a választás előtti napon nálam nyújtsák be.

Bánlakon, 1873. évi márczius 25-én.

Milutinovits Sándor, szolgabíró.

468. sz. 1873.

Pályázat.

Novák István partosi községi jegyző lemondása következtében a jegyzői állomásra mellyel évenként természetbeni szabad lakás, 200 ft. készpénz, 25 ft. irodai általány, 40 p. m. kenyér-búza, 10 p. m. szemes kukorica vagy árpa, 8 öl kemény tűzifa hasámban, az iroda fűtését is bele értve és 12 font mly-gyertya javadalmazás van összekötve a pályázat megnyitattik avval, hogy a választás f. é. május 15-én Partos községhezánál fog megtartatni. Felhívtnak ennél fogva a pályázni szándékozők hogy folyamodásaikat az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §-ok értelmében felszerelve, a román nyelv tudását kitüntetve a választás előtti napon benyújtsák.

Kelt Bánlakon, 1873. évi április 2-án.

Milutinovich Sándor, szolgabíró.

174. sz.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye cseneyi szolgabírósi kerülethez tartozó Aurelháza szerződéses községébe egy új jegyzőségi állomás alapítván, ennek betöltésére f. é. április 30-ik napja tüzetik ki, azon állomásra folyamodni kívánóknak felhívtnak az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 88. §-ai értelmében felszerelt folyamodványaikat kitüntetvén mikép hivatalos magyar nyelven kívül, a német nyelvet is beszélik, a fent kitűzött határnapot megelőzőleg, a cseneyi szolgabíróshoz betérjeszteni.

Ezen állomás következő illetményekkel jár és pedig készpénzben 100 ft., 36 pozs. mérő tiszta búza, 24 p. m. árpa, 2 1/2 hold szántóföld, 4 öl szalma, 2 öl kemény tűzifa, 1/4 hold házikert, 12 font fagyú gyertya, 20 ft. irodai általány, 20 ft. uti költség, három darab szabad marha tartás és szabad lakás.

Kelt Cseneyén, 1873. évi április 1-én.

Cseneyi szolgabíroság.

95. sz. b. v. 1873.

II. árverési hirdetés.

A nagy-beeskereki e. f. tek. kir. törvényszék tkönyvi osztályánál 1872. évi 4036. számú végzés értelmében Mikalátsky szül. Vlaskalin Evicza nagy-kikindai lakosné részére, Vlaskalin Nova franyovai lakos ellen, elrendeltetett ez utóbbinak tulajdonához tartozó franyovai 96. tjknyvi számú ingatlanságnak f. é. márczius 26. és április 26-a d. e. 10 órakor elárvereltetése.

Miután azonban az első árverésen vevők nem jelentkeztek, felhívtnak a venni szándékozők, hogy a második f. é. április 26-án d. e. 10 órakor megtartandó árverésen, a fennkörüli ingatlanság az árverési feltételekhez képest becsáron alól is fog eladni.

Kelt Torók-Becsen, 1873. évi márczius 29-én.

Rankovits István, kir. bir. végrehajtó.

93. szám b. v.

II. árverési hirdetés.

Stergovits János nagy-kikindai lakos részére Tóth István franyovai lakos ellen 100 ftnyi tőke és járuléki kielégíthetése ez utóbbinak tulajdonához tartozó franyovai 1113. sz. telekjegyzőkönyvben felvett ház és házhelynek elárvereltetésére a tek. nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál 1872. évi 2593. sz. végzéssel f. é. márczius 31-ke és április 30-ki napok délelőtti 10 órára tüzetik ki.

Miután az első árverési napon vevők nem jelentkeztek, az árverési feltételekhez képest felhívtnak a venni szándékozők, hogy második f. é. április 30-án megtartandó árverésen, a fent körülírt ingatlanság becsáron alól is el fog adatni.

Torók-Becse, 1873. évi márczius 31-én.

Rankovits István, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Amerika külvárosban az özeveg Kokits'fele házban egy jó karban levő

ZONGORA,

jutányos áron kapható. — Közelebbi értesítés ugyanott naponta 12-3 óráig.